

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

BULETIN DE CONJUNCTURĂ

Anul X nr.115

Iulie 2007

Cuprins

<i>Tendințe generale</i>	- Optimism în scădere la nivelul principalilor indicatori din luna iulie 2007	2
<i>Evoluția producției</i>	- O nouă atenuare a dinamicii producției	3
<i>Stocuri</i>	- Posibilă acumulare de stocuri de produse finite; dimensiune normală a stocurilor de materii prime	6
<i>Factori care frânează producția</i>	- Evoluția cursului de schimb – principala cauză de limitare a producției	7
<i>Utilizarea forței de muncă</i>	- Tendință ușor descendentă a numărului de salariați	8
<i>Prețuri de producție</i>	- Posibilă majorare a prețurilor de producție.....	9
<i>Investiții</i>	- Temperare a dinamicii investițiilor.....	10
<i>Profitabilitate</i>	- Creștere a ratei profitabilității	11
<i>Secțiune grafică – evoluții sectoriale</i>		12
<i>Precizări metodologice</i>		16

*Tendințe
generale*

Optimism în scădere la nivelul principalilor indicatori din luna iulie 2007

Rezultatele pentru luna iulie ale sondajului de conjunctură realizat de BNR în industrie și construcții sugerează o perspectivă mai puțin favorabilă.

Volumul producției va consemna o nouă încetinire de ritm, relevată de coborârea la nivelul zero a soldului conjunctural¹ (de la +25 la sută în luna iunie). În același sens va evolua și portofoliul total al comenzilor, o contribuție revenind cererii pentru export.

O traiectorie nesatisfăcătoare este anticipată în privința stocurilor de produse finite, majorarea de circa 6 ori a soldului conjunctural sugerând posibilitatea unor acumulări comparativ cu luna iunie. În schimb, disponibilul de materii prime se va situa în limite normale în opinia a 94 la sută dintre managerii intervievați.

Principalii factori de frânare a bunei desfășurări a procesului de producție rămân evoluția cursului de schimb (invocată de 20 la sută dintre respondenți), insuficiența cererii, blocajul financiar, nivelul ridicat al ratelor dobânzilor bancare.

Numărul de salariați va continua să se diminueze ușor, dat fiind nivelul negativ al soldului conjunctural (-6 la sută). Circa 57 la sută dintre participanții la sondaj nu întrevăd modificări ale dimensiunii personalului angajat.

În ceea ce privește evoluția prețurilor de producție, luna iulie va consemna o posibilă majorare, în condițiile în care soldul conjunctural a crescut de 10 ori comparativ cu nivelul din intervalul anterior (până la +20 la sută). Circa 77 la sută dintre respondenți estimează stabilitatea acestui indicator.

Procesul de acumulare a capitalului va continua, însă cu o intensitate inferioară lunii iunie, având în vedere diminuarea de aproape 4 ori a soldului conjunctural (până la +10 la sută). Rata profitabilității își va menține traiectoria ascendentă, soldul conjunctural pozitiv fiind similar celui din perioada precedentă (+21 la sută).

¹ Exprimă tendința indicatorului și se calculează ca diferență între ponderea opiniilor favorabile și cea a opiniilor nefavorabile.

O nouă atenuare a dinamicii producției***Evoluția
producției***

În luna iulie, portofoliul total al comenzilor adresate companiilor analizate își va încetini ritmul de creștere comparativ cu intervalul precedent, dată fiind reducerea semnificativă a soldului conjunctural (de la +15 la sută la -2 la sută). Rezultatul a fost generat atât de diminuarea ponderii răspunsurilor favorabile (32 la sută din totalul opiniilor), cât și de majorarea celei aferente variantei pesimiste (34 la sută). Circa 35 la sută dintre managerii intervievați nu întrevăd modificări ale acestui indicator.

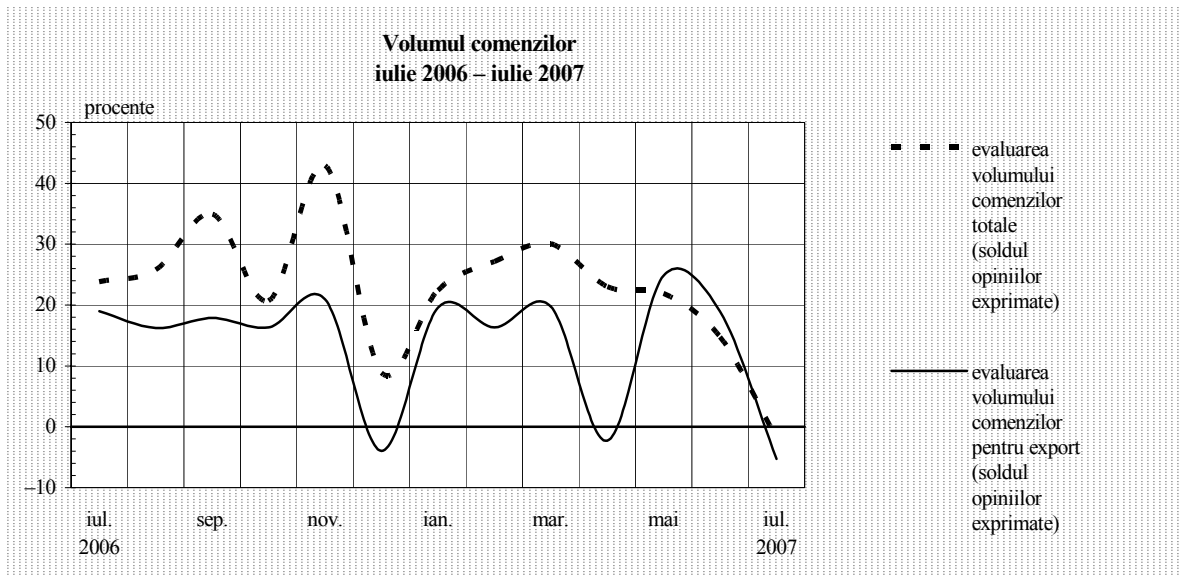
În structură, temperarea dinamicii va fi indusă în principal de deteriorarea expectațiilor din industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (sold conjunctural: -72 la sută, de la +31 la sută în iunie) și de accentuarea restrângerii volumului de comenzi către industria mijloacelor de transport (-60 la sută). În schimb, luna iulie va consemna o posibilă revigorare a cererii în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal (majorare de 2,4 ori a soldului conjunctural pozitiv, până la 42 la sută) și menținerea așteptărilor pozitive în sectorul construcțiilor și în industria alimentară, a băuturilor și a produselor din tutun (+62 la sută în ambele cazuri).

Evoluții	Iun. 2007	Iul. 2007
Producția	↗	↗
Comenzi noi - total, din care:	↗	↘
Comenzi noi pentru export	↗	↘
Gradul de utilizare a capacităților de producție	80%	82%

Similar portofoliului total, viteza de creștere a comenzilor pentru export se va diminua, soldul opiniilor intrând și în acest caz în plaja negativă de valori (-5 la sută, de la +19 la sută în luna iunie). Variantele extreme de răspuns au deținut ponderi de 19 și respectiv 24 la sută din total, iar 37 la sută dintre respondenți au anticipat stabilitatea indicatorului.

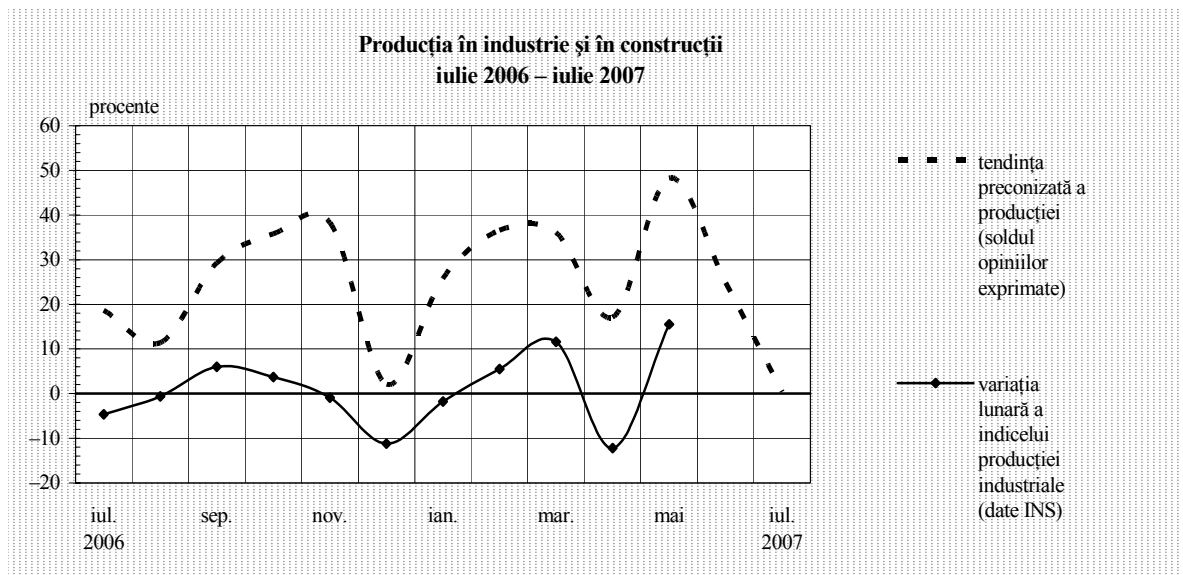
Scăderi ale volumului cererii externe sunt estimate mai ales în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, în industria mijloacelor de transport și în industria materialelor de construcții (solduri conjuncturale cuprinse între -24 și -72 la sută). O evoluție opusă este anticipată de companiile din industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice și industria de mașini și echipamente, de echipamente și aparate electrice (soldurile opiniilor variază între +37 și +48 la sută).

Atenuare a dinamicii volumului comenzilor

Producția va înregistra o nouă temperare de ritm, soldul conjunctural fiind egal cu zero (față de +25 la sută în iunie). Variantele extreme de răspuns au reprezentat circa o treime din numărul total al opiniilor, iar 34 la sută dintre respondenți nu întrevăd modificări ale volumului activității.

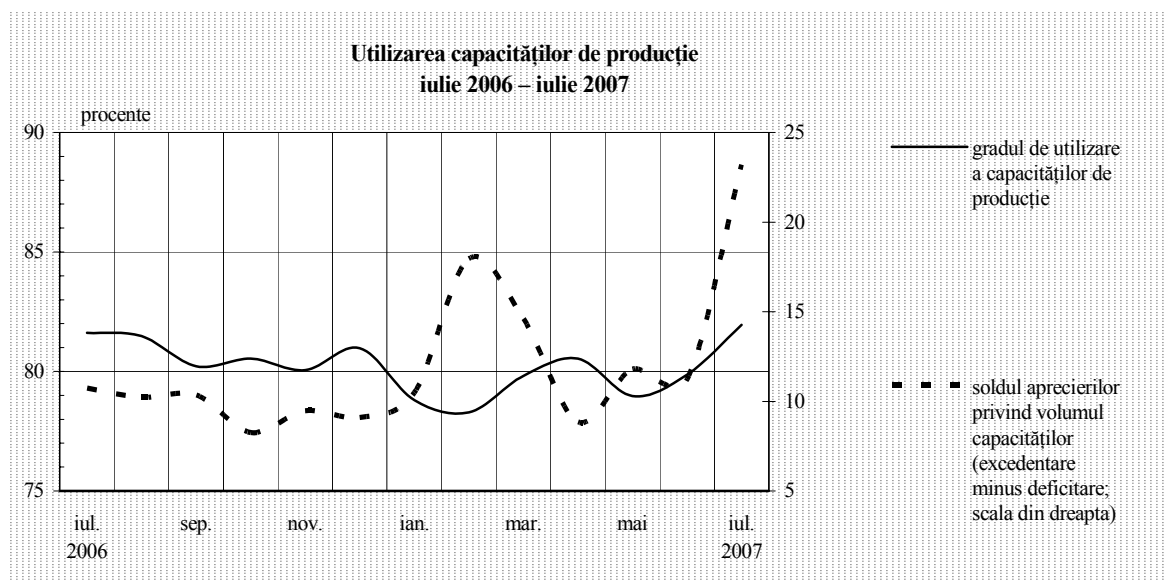
Dinamică în scădere a producției

Estimări pesimiste au fost formulate îndeosebi de managerii din industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, industria mijloacelor de transport și din activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde, unde soldurile conjuncturale au variat între -25 și -68 la sută. Perspectiva se menține însă favorabilă în principal în sectorul extractiv, în activitatea de construcții (în aceste ramuri, majorările semnificative ale soldurilor conjuncturale, până la +66 și respectiv +85 la sută,

sugerează chiar posibilitatea unei intensificări a ritmului de creștere față de luna precedentă), dar și în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal și în industria alimentară, a băuturilor și a produselor din tutun (solduri conjuncturale: +46, respectiv +36 la sută).

Gradul mediu de utilizare a capacităților de producție a continuat să se situeze la un nivel ridicat (82 la sută). Similar lunii precedente, cele mai bune rezultate sunt estimate în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal și în industria mijloacelor de transport (87 și respectiv 91 la sută), la extremitatea opusă plasându-se companiile cu activitate de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde (66 la sută).

Grad ridicat de utilizare a capacităților de producție

Pentru luna iulie, circa trei pătrimi din numărul participanților la sondaj anticipează un disponibil adecvat al capacităților de producție. Soldul conjunctural s-a dublat comparativ cu perioada anterioară (+23 la sută), ca urmare a creșterii până la 24 la sută a ponderii opiniilor referitoare la dotări excedentare.

Capacități suficiente sunt întrevăzute de 92 până la 100 la sută dintre companiile din industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, industria materialelor de construcții, industria alimentară, a băuturilor și a produselor din tutun, industria de prelucrare a lemnului, sectorul construcțiilor și din activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi. Dotări excedentare sunt mai probabile în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari și în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (solduri conjuncturale: +72, respectiv +62 la sută).

Stocuri

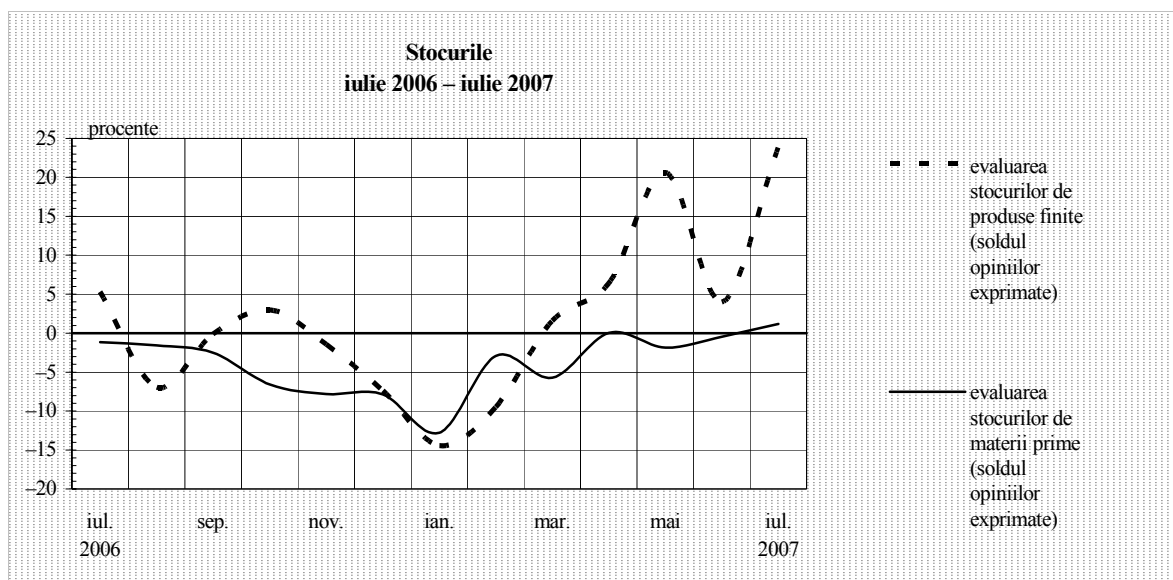
**Posibilă acumulare de stocuri de produse finite;
dimensiune normală a stocurilor de materii prime**

Luna iulie va consemna probabil o majorare a stocurilor de produse finite, sugerată de creșterea de circa 6 ori a soldului conjunctural (până la +24 la sută). Traectoria ascendentă a acestui indicator a fost anticipată de o treime din numărul respondenților, în timp ce 9 la sută întrevăd reduceri de stocuri. Circa 48 la sută dintre managerii intervievați estimează stabilitatea stocurilor.

Evoluții	Iun. 2007	Iul. 2007
Stocurile de produse finite	↗	↗
Stocurile de materii prime	↘	↗

În structură, acumulări de stocuri sunt preconizate în special în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, în industria mijloacelor de transport și în activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde (solduri conjuncturale pozitive cuprinse între 41 și 64 la sută). Nu se întrevăd modificări față de luna anterioară în 81 până la 100 la sută dintre companiile din sectorul extractiv, industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, industria de prelucrare a lemnului, industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV și activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suport.

Creștere a stocurilor de produse finite; disponibil normal de materii prime

În ceea ce privește disponibilul de materii prime, circa 94 la sută dintre participanții la sondaj anticipează situarea acestuia în limite normale. Soldul conjunctural pentru intervalul de analiză este marginal pozitiv.

Stocuri normale de materii prime sunt estimate de toate companiile din sectorul extractiv, industria mijloacelor de transport, activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde, industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV și din activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi. Un disponibil excedentar este mai probabil în activitatea de construcții (sold conjunctural: +27 la sută).

*Factori care
frânează
producția*

Evoluția cursului de schimb – principala cauză de limitare a producției

Pentru luna iulie, circa 20 la sută dintre managerii intervievați estimează că aprecierea monedei naționale va reprezenta elementul cu cel mai puternic impact restrictiv asupra activității din sectoarele economice analizate, ramurile cele mai afectate fiind industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (în proporție de 68 la sută) și industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte (34 la sută).

Cea de-a doua cauză de frânare a producției va fi insuficiența cererii, invocată de 19 la sută dintre respondenți. Influența acesteia va fi resimțită mai ales de companiile de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi (în proporție de 99 la sută), dar și de cele din industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice, din industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV, din industria alimentară, a băuturilor și a produselor din tutun și din sectorul construcțiilor (ponderile în cadrul fiecărei ramuri sunt cuprinse între 35 și 65 la sută).

Activitatea economică va fi negativ influențată și de blocajul financiar (în opinia a 8 la sută dintre participanții la sondaj), acțiunea acestuia fiind mai vizibilă în construcții, industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV și sectorul extractiv (proporțiile variază între 25 și 54 la sută).

În privința impactului limitativ exercitat de nivelul ridicat al dobânzilor bancare, ponderea respondenților afectați este de circa 4 la sută, semnalată de 10-11 la sută dintre companiile din industria de prelucrare a lemnului, industria mijloacelor de transport și din sectorul construcțiilor.

Dificultăți în aprovizionarea cu materii prime vor întâmpina numai 2 la sută dintre companiile analizate, principala ramură afectată fiind industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (35 la sută din totalul respondenților).

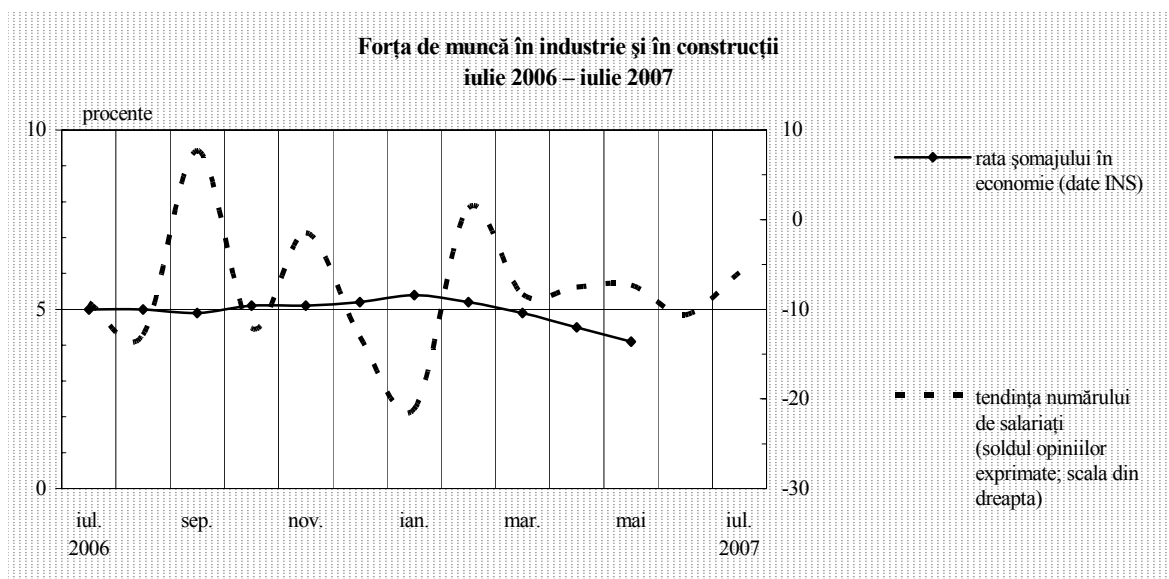
Utilizarea
forței
de muncă

Tendință ușor descendentă a numărului de salariați

Potrivit opiniei a circa 57 la sută dintre managerii intervievați, în luna iulie piața forței de muncă va înregistra un număr stabil de salariați. Soldul conjunctural a continuat să se plaseze în plaja valorilor negative (-6 la sută), sugerând posibilitatea unei ușoare restrângerii a dimensiunii personalului angajat (variantele extreme de răspuns au reprezentat 18, respectiv 24 la sută din totalul opiniilor).

Nu se întrevăd modificări ale numărului de salariați îndeosebi în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, industria materialelor de construcții și în activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi (ponderile răspunsurilor de acest tip variază între 88 și 97 la sută). Noi disponibilizări sunt anticipate în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV și în sectorul extractiv, ramuri care au înregistrat niveluri puternic negative ale soldului conjunctural (cuprinse între -43 și -72 la sută). Angajări de personal sunt mai probabile în industria mijloacelor de transport, industria de mașini și echipamente, de echipamente și aparate electrice și în sectorul construcțiilor (soldurile conjuncturale variază între +28 și +54 la sută).

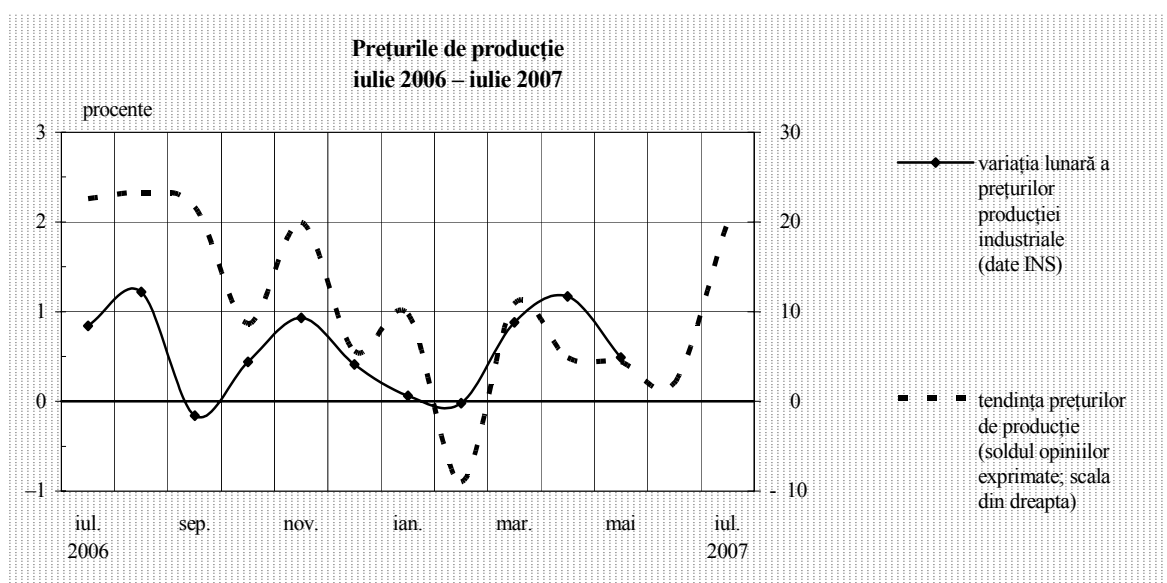
*Diminuare
ușoară
a numărului
de salariați*

Posibilă majorare a prețurilor de producție

Similar intervalului precedent, în luna iulie majoritatea managerilor intervievați estimează stabilitatea prețurilor de producție. Ponderea aferentă acestei variante de răspuns (77 la sută) s-a micșorat însă semnificativ față de iunie, diferența de 17 puncte procentuale regăsindu-se în ponderea opiniilor din categoria „ascendent”, care a ajuns astfel la 21 la sută. În consecință, soldul conjunctural a crescut de 10 ori (+20 la sută), sugerând o revigorare a indicatorului analizat.

Majorări de prețuri sunt mai probabile în industria mijloacelor de transport, industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde și în industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice (soldurile conjuncturale pozitive variază între 22 și 58 la sută). Nu se întrevăd variații de preț în cazul tuturor companiilor din industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari și din activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi, dar și în 86 până la 95 la sută dintre companiile din sectorul extractiv, industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte, industria materialelor de construcții și industria alimentară, a băuturilor și a produselor din tutun. O reducere a indicatorului este din nou probabilă în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (sold conjunctural: -62 la sută).

*Creștere a
prețurilor
de producție*

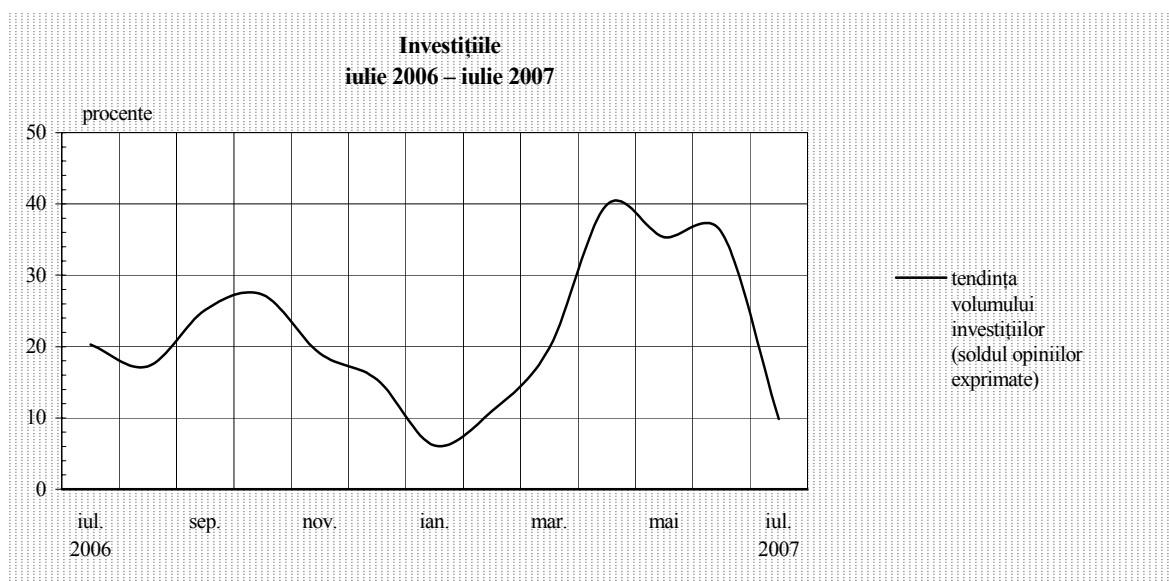
Investiții

Temperare a dinamicii investițiilor

Procesul de acumulare a capitalului va continua și în luna iulie, însă diminuarea de aproape 4 ori a soldului conjunctural pozitiv (până la 10 la sută) induce ideea unei posibile încetiniri a acestuia. Rezultatul a fost determinat atât de diminuarea ponderii variantei optimiste de răspuns (28 la sută), cât și de creșterea celei diametral opuse (18 la sută). Circa 54 la sută dintre managerii intervievați estimează stabilitatea investițiilor.

Dinamica în scădere a investițiilor va fi determinată în principal de inversarea perspectivei din industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (soldul conjunctural a scăzut de la +40 la sută la -68 la sută în iulie), dar și de atenuarea de ritm sugerată de diminuarea, de 5 și respectiv 3 ori, a soldurilor conjuncturale pozitive aferente sectorului extractiv și industriei mijloacelor de transport. Creșteri ale efortului investițional sunt preconizate în activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde, industria de prelucrare a lemnului și în sectorul construcțiilor (solduri conjuncturale cuprinse între +32 și +74 la sută). Stabilitatea indicatorului este anticipată de 83 până la 100 la sută dintre companiile din industria materialelor de construcții, industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte, activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suport și din industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV.

*Dinamică
mai slabă a
investițiilor*

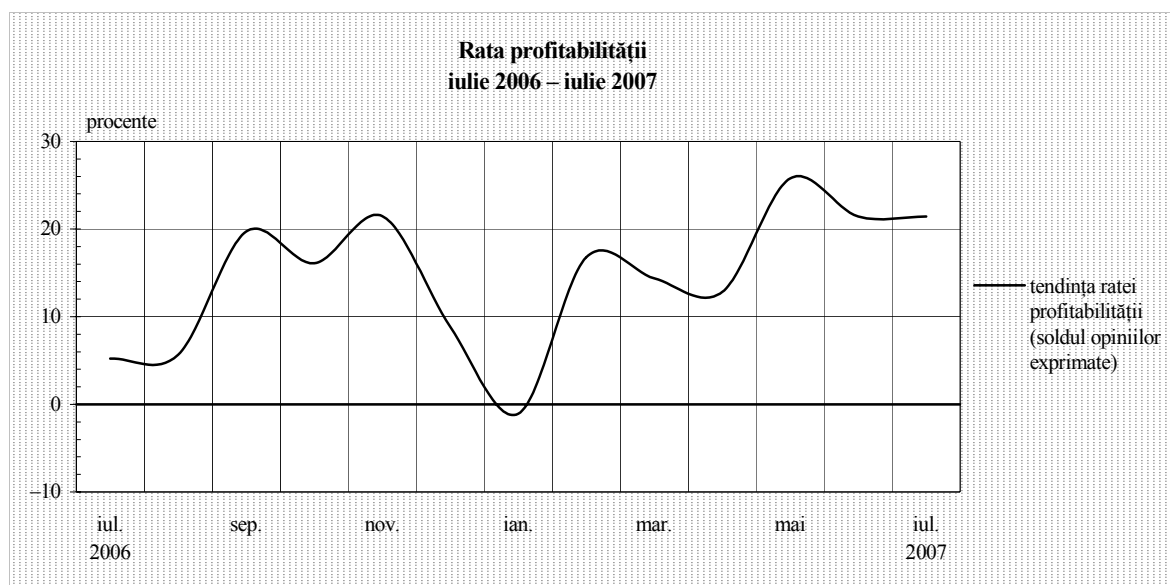

Creștere a ratei profitabilității

Profitabilitate

În luna iulie rata profitabilității se va plasa în continuare pe un trend ascendent, soldul conjunctural pozitiv fiind similar celui din intervalul anterior (+21 la sută). Variantele extreme de răspuns au avut ponderi de 30, respectiv 9 la sută în totalul opiniilor formulate. Circa 61 la sută din numărul respondenților prevăd stabilitatea indicatorului.

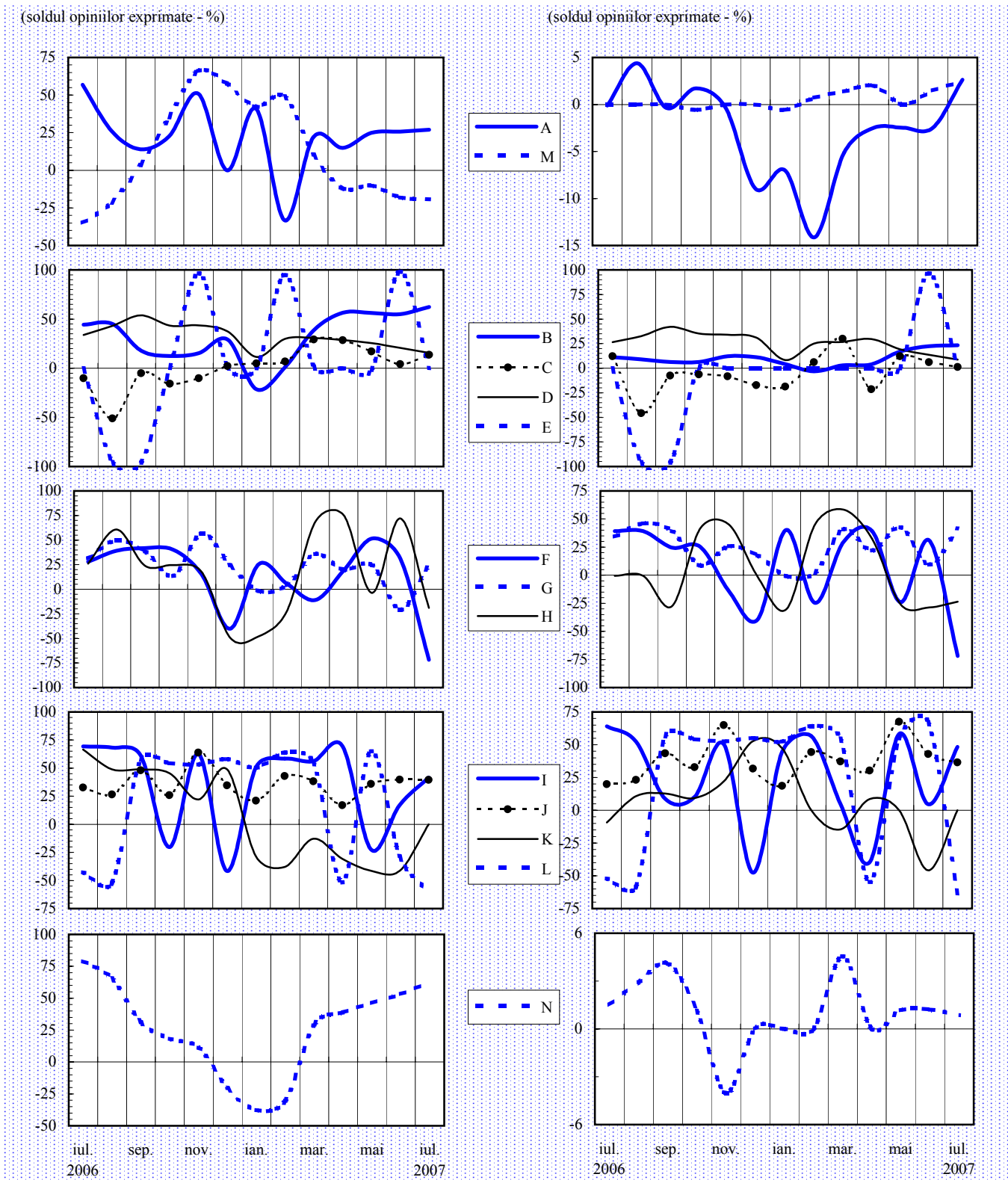
Performanțe în creștere sunt anticipate în principal în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari și în sectorul construcțiilor (solduri conjuncturale: +64, respectiv +59 la sută). O diminuare a ratei profitabilității este mai probabilă în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (sold conjunctural: -62 la sută). Indicatorul se va menține neschimbat în opinia a 89, respectiv 99 la sută dintre companiile din industria mijloacelor de transport și din activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporti.

*Creștere a
ratei
profitabilității*

Evaluarea volumului comenzilor totale

Evaluarea volumului comenzilor pentru export

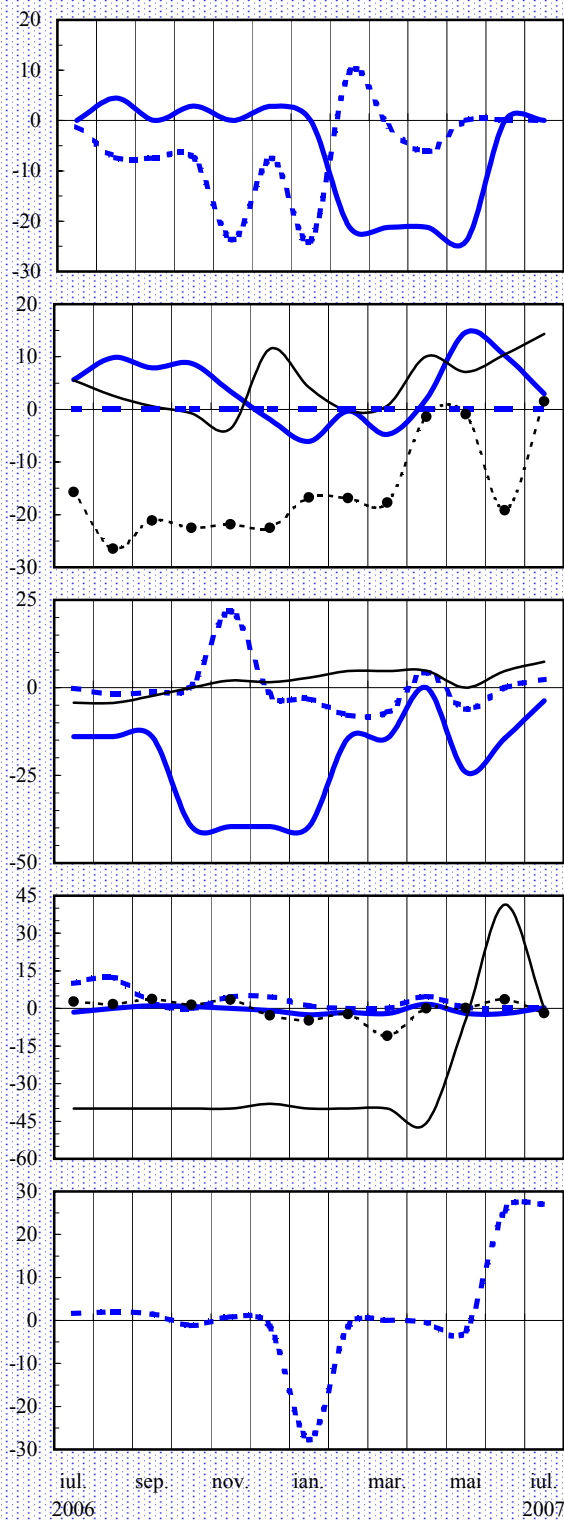

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

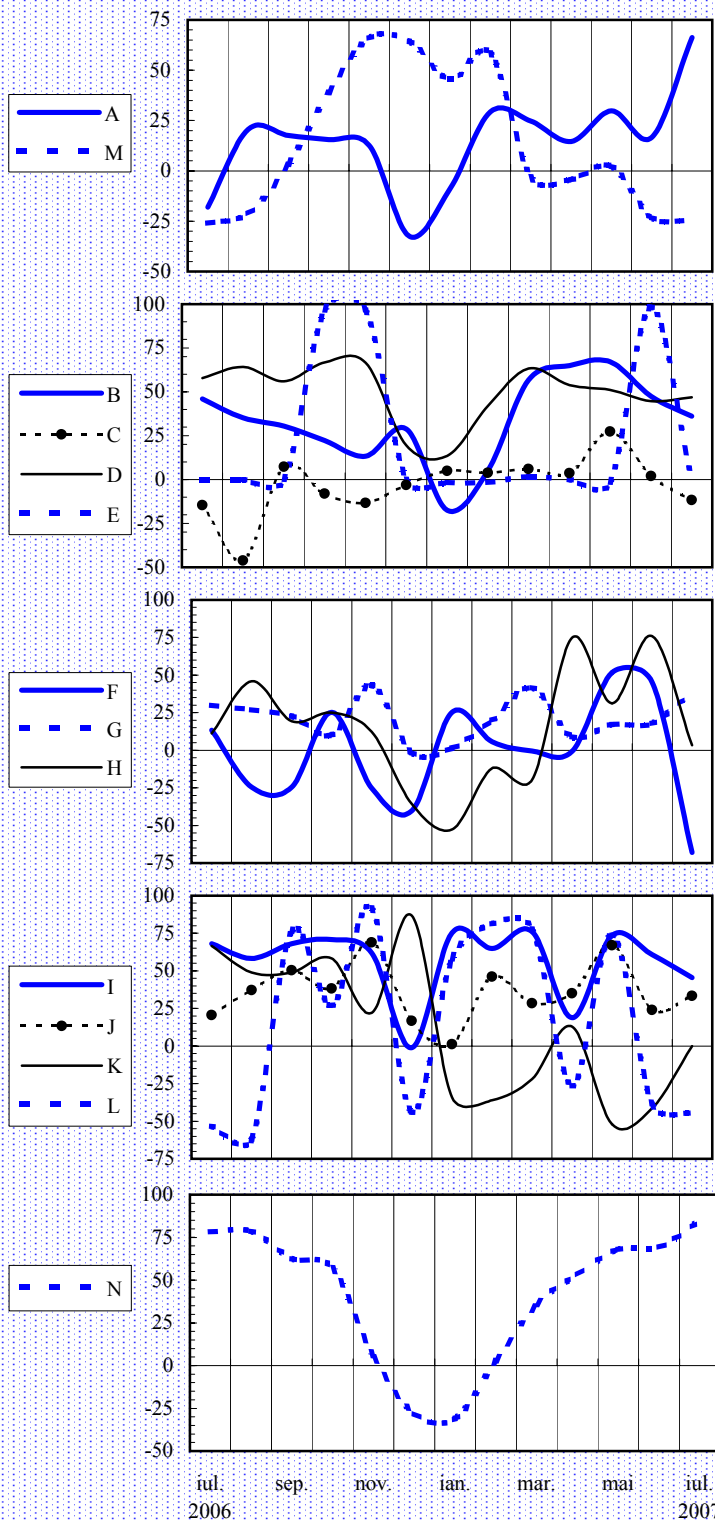
Evaluarea stocurilor de materii prime

Tendința preconizată a producției

(soldul opinilor exprimate - %)

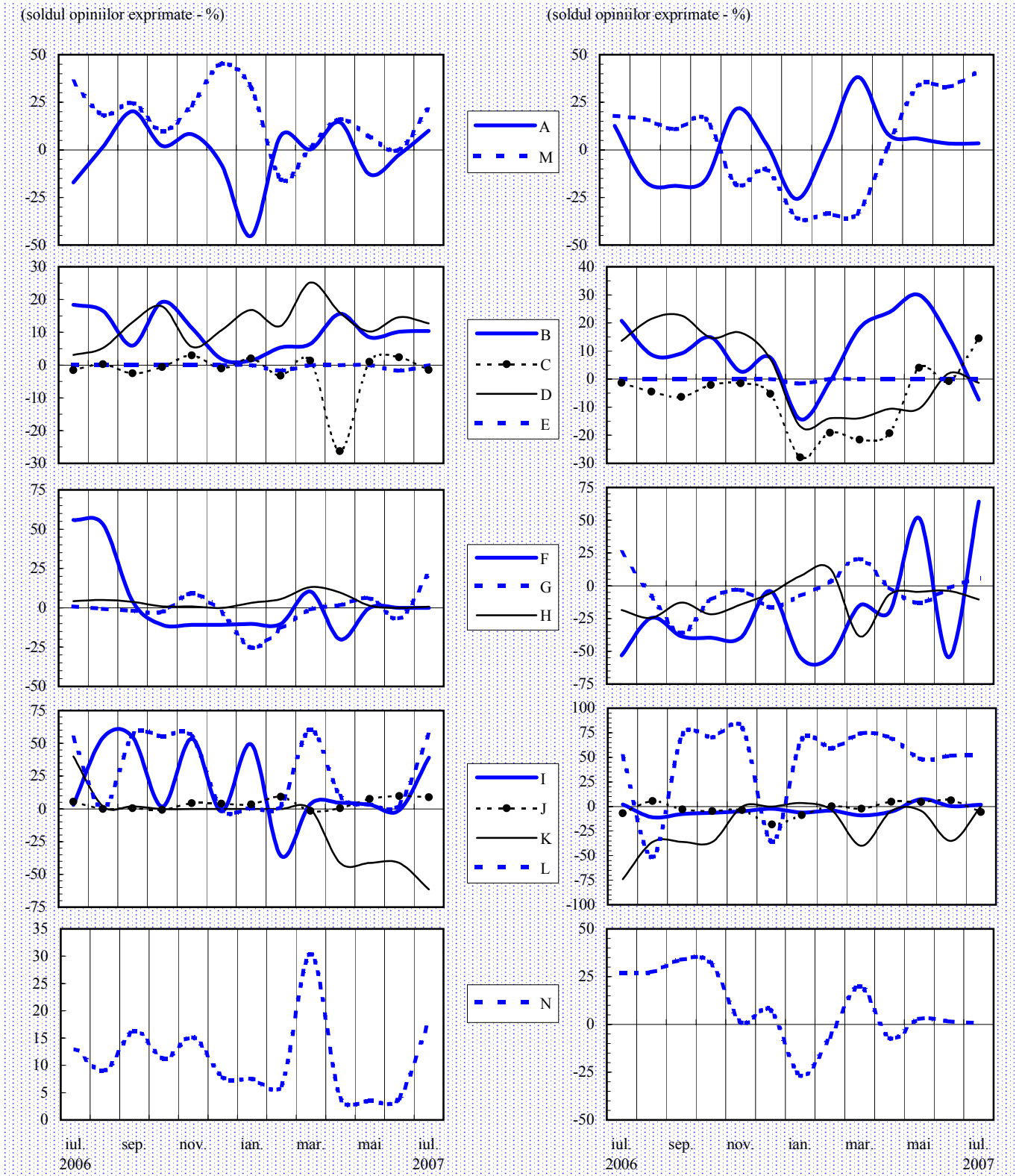
(soldul opinilor exprimate - %)

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Tendința prețurilor de producție

Evaluarea stocurilor de produse finite

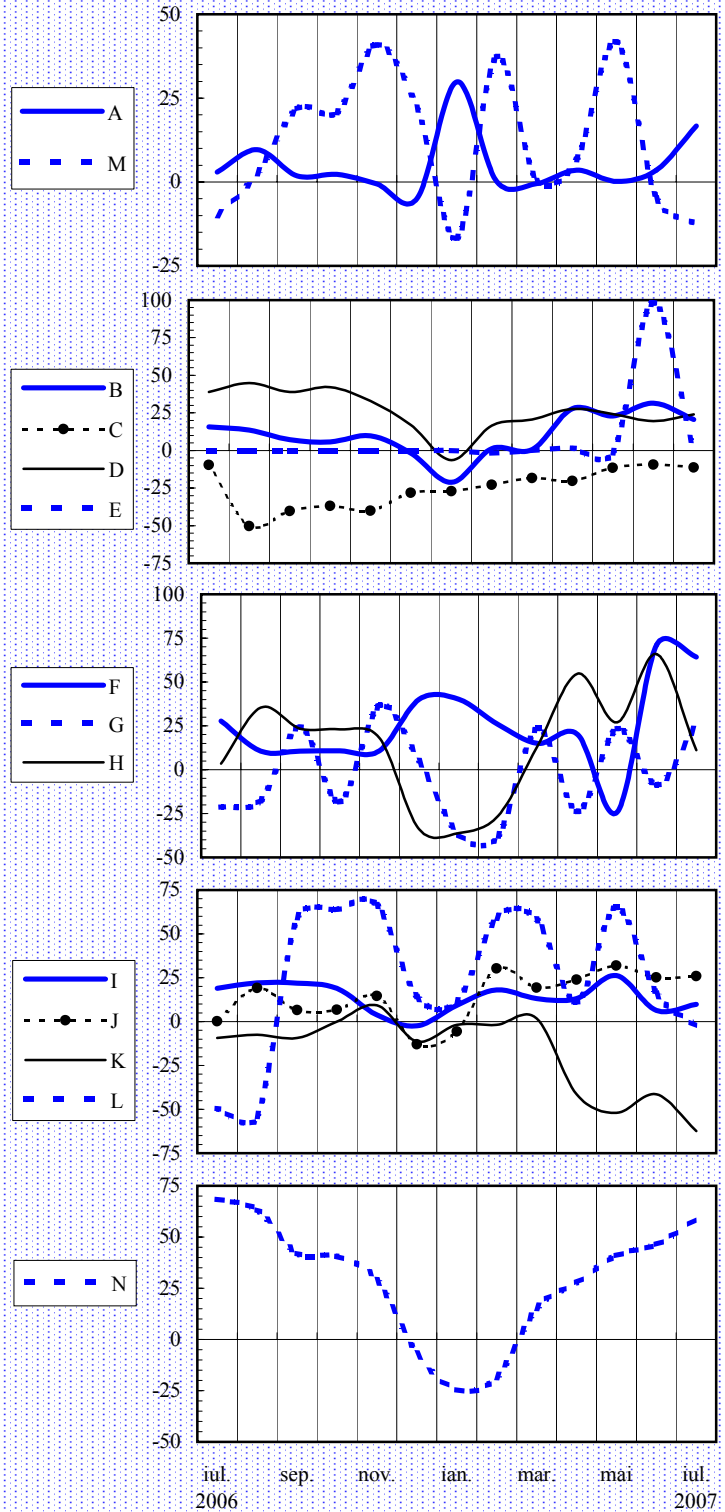
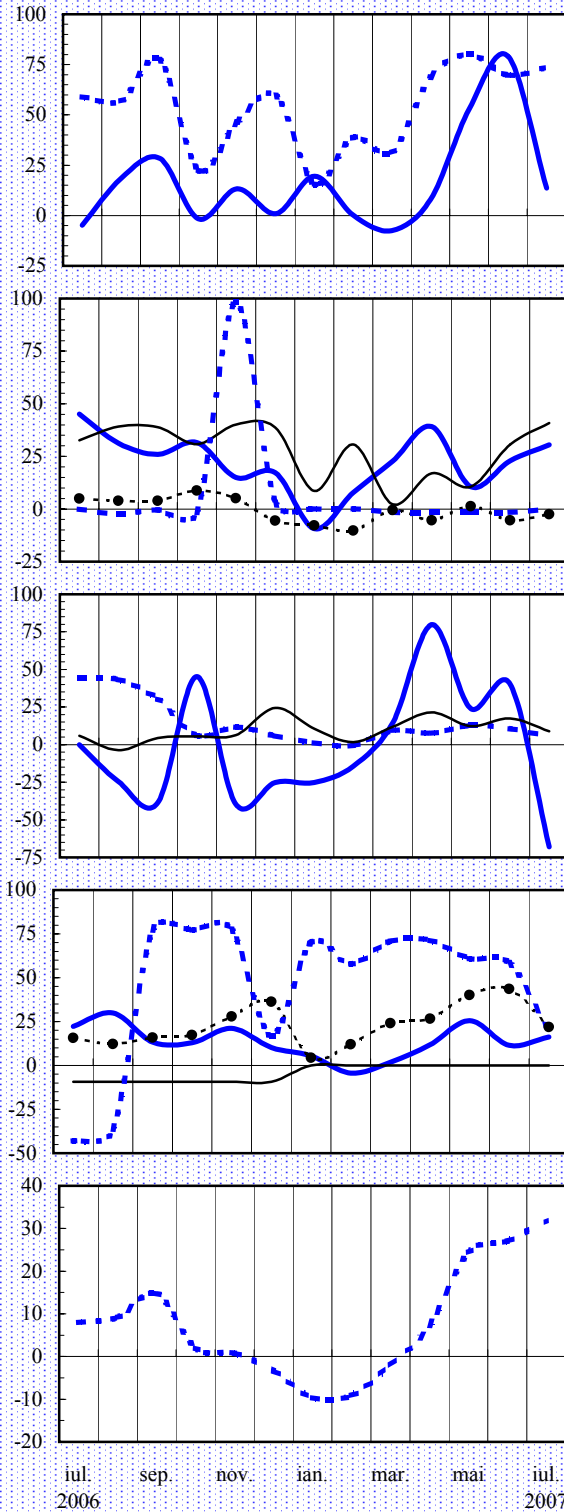
Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Evaluarea investițiilor

Evaluarea ratei profitabilității

(soldul opiniilor exprimate - %)

(soldul opiniilor exprimate - %)

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Precizări metodologice

Sondajul de conjunctură se desfășoară cu sprijinul sucursalelor Băncii Naționale a României și se bazează pe un eșantion național reprezentativ la nivel județean (atât ca pondere, cât și ca structură pe ramuri). Începând cu luna august 2005, componența eșantionului a fost extinsă, numărul unităților selectate fiind în prezent de circa 420.

Întreprinderile cuprinse în eșantion fac parte din următoarele ramuri:

- A - extracția și prepararea cărbunelui; extracția petrolului și gazelor naturale; extracția și prepararea minereurilor metalifere; alte activități extractive;
- B - alimentară și băuturi; produse din tutun;
- C - textilă și produse textile; confecții din textile, blănuri și piele; pielărie și încălțăminte;
- D - prelucrarea lemnului; celuloză, hârtie și carton; mobilier;
- E - edituri, poligrafie și reproducerea înregistrărilor pe suport;
- F - prelucrarea petrolului, cocsificarea cărbunelui și tratarea combustibililor nucleari;
- G - chimie și fibre sintetice și artificiale; prelucrarea cauciucului și a maselor plastice;
- H - materiale de construcții; industria sticlei, porțelanului și faianței;
- I - metalurgie; construcții metalice și produse din metal;
- J - mașini și echipamente; echipamente și aparate electrice;
- K - mijloace ale tehnicii de calcul și de birou; echipamente, aparate de radio, televiziune și comunicații; aparatură și instrumente medicale, de precizie, optică și ceasornicărie;
- L - mijloace de transport;
- M - producția, transportul și distribuția de energie electrică și termică, gaze și apă caldă;
- N - construcții.

Sondajul efectuat asigură respectarea principiului statistic al confidențialității datelor individuale.

Pentru completarea răspunsurilor la întrebările chestionarului, se cere aprecierea calitativă a tendinței indicatorilor economici, prin marcarea uneia dintre variantele: ascendent, descendent, suficient, insuficient, normal, nemodificat etc.

Prin prelucrarea datelor, se obține procentajul opiniilor exprimate pentru fiecare dintre variantele de răspuns, iar apoi se calculează soldul acestora, prin diferența dintre totalul opiniilor ce se exprimă pentru "ascendent" ("mai mult decât suficient") și totalul opiniilor care se exprimă pentru "descendent" ("insuficient"). Procentajul răspunsurilor care indică stabilitate sau normalitate în evoluția indicatorilor nu este luat în calculul acestui sold.

Pentru a asigura omogenitatea datelor, eșantionul de întreprinderi se menține pe o perioadă de minimum 12 luni calendaristice.

Pentru agregarea datelor la nivel național, criteriul de ponderare utilizat este cifra de afaceri la data de 31 decembrie a anului anterior.

N o t ă

*Redactarea buletinului a fost finalizată la data de 23 iulie 2007.
Agregarea și prelucrarea informațiilor furnizate de sucursalele Băncii Naționale
a României, redactarea și tehnoredactarea buletinului au fost realizate de
Direcția Studii și Publicații, tel. 021/312.43.75, fax 021/314.97.52.
Reproducerea publicației este interzisă, iar utilizarea datelor în diferite lucrări
este permisă numai cu indicarea sursei.
internet: <http://www.bnro.ro>*